

E mint erdő

H. Erzsébet azt írta a naplójába, hogy: „Beleolvadhatnék egy növénybe, aminek nem egyforma a két oldala. Nagy növénynek lenni jó lenne, mert nem kellene mozogni, csak zöldnek lenni kitartóan, és addig nőni, ameddig csak lehet. Nem állni meg másfél méternél. Egy növényé olyan test, ami segít, nem határol.”

És egyre nagyobbak nála a növények, a szoba már szinte tárgyakkal díszített dzsungel. Egyre zöldebb, egyre inkább otthon neki. A pálmák gyökerei szétfeszítik a dézsájukat, a levelek majdnem a plafont érik.

A fűtést H. E.-nél nem lehet lejjebb venni, mert elromlott a kapcsoló, nem javíttatja meg, nem is fogja. Neki őserdőre van szüksége, a szobanövényeinek pedig jó melegre. Nem kellene egynyári növények, hanem nyár egyhuzamban, januártól decemberig minimum huszonöt fok. Broméliák, diffenbacchia, dzsungelharang, dohányvirág, és könnyezőpálmák tenyésznek nála.

A növény olyan, mint egy fénykép, egy rég elmúlt arcról, ezt vallja H. E., ezt nem értem, szerintem ő sem érti, biztos minden látogatójának elmondja. Bár nem hiszem, hogy sokan jönnek hozzá, alig lehet közlekedni a kicsi lakásban a növényektől. Mióta gyűjti őket, kérdezem tőle.

Hiába tagadja, néhányat biztosan vásárolt vagy ajándékba kapott, nem teremnek csak úgy trópusi növények egy salgótarjáni panellakásban, H. E. nyugdíjazott tanárnőnél, de hiába faggatom, másról kezd el beszélni.

Ő nagyon szép lány volt, meséli, csak úgy loholtak utána a fiúk, le se tudta rázni őket, hatalmas virágcsokrokat kapott tőlük, és elhívták moziba, a kisvárosban, ahol felnőtt, nem volt akkor mozi, el kellett menni a nagyobb városba, kocsival vitték őt, a sok lány csak irigykedett, amikor felvette a saját maga készítette, narancsvirág-színű ruháját, beült a fiatalember mellé a kocsiba, és integetett. A barátnőinek integetett, akik a főtéren sétáltak péntek délután, hátha valaki szemet vet rájuk a városból.

Valamiért mindegyik fiúval szakítottam, az egyik túl nyegle volt, a másik iszákos, mesélte. Valaki csak megfelelhetett volna a sok év alatt, mondom, ő csóválja a fejét, szar alakok ezek mind, szűkítsem le a listámat nullára, ha jót akarok magamnak.

Fényképeket sosem mutat, mit tudja ő, hol vannak azok, valami szekrényben talán, vagy elvesztek. Ha így lenne, annak igazán örülne.

Nem veszték el. Egy kicsi szekrény fehérneműs fiókjában tartotta őket, összevissza elszórva. Néhány növényfotó is volt köztük, az egyik könnyezőpálma alig húszcentisen. Az új tulaj meg akarta tartani a pálmát. Nem adtam neki, mit képzél. Drága egy ilyen szépen fejlett növény.

Ugye nem itt halt meg a néni, kérdezte tőlem a csaj, mondtam, hogy nem, a kórházban. Még szerencse, hogy hamar megtaláltam, nem volt még semmi szaga, csak úgy feküdt ott az ágyon, szabadidőruhában, mintha ledőlt volna délután aludni egy kicsit. Talán így is volt. A növényei az ágya fölé lógatták óriás leveleiket.

Mennyi szép növény, mondta az új tulaj. Nem igaz, hogy már megint ezzel jön, gondoltam. Megmondtam, hogy nem kap semmit.

Egy hónapja alig locsolom őket. Kár értük. Biztos átfutott valami kis árnyék az arcomon, mert a lány megkérdezte, hogy a nagymamám volt-e H. E., azt hazudtam, hogy rokon, pedig csak az vagyok, aki az öreg, szagos bútorokat és a növényeket hivatalos rendelkezés szerint, papíron is örökölte.

A bútorokkal együtt pedig a szétszórt fotókat, H. E. szüleinek esküvői képét, a tablóképet és fiatalkori arcképeket. Furcsa metszésű, görbe orr, széles arccsont, és apró szemek, pont, mint öregkorában, nem volt szebb fiatalon sem. Csúnyának sem mondanám; ez az arc jóindulatú.

Ha megtehetette volna, talán beleköltözött volna az egyik szobanövény testébe. Remélem, nem azt választotta volna, amit elajándékoztam. Az új lakó ugyanis kikövetelt magának egy illatos virágú, erősen mérgező dísznövényt. Fizetni akart érte elég sokat, de nem fogadtam el. Kérdezte, hogy hogyan kell gondozni, mondtam neki, hogy semmi hideget ne kapjon, egész évben nagy meleg, jó sok víz, és akkor semmi baja nem lesz.

minden vasárnap

gergely nyugtalankodik szövegek és képek mikéntje miatt. átfesti a szobáját hóféhré, és a falra fényképeket aggat, olyasmiket, amelyekre egy józan ember azt mondaná, hogy ködös, elvont marhaságok. se egy szép táj, se semmi, csak néhány négyzet, eltévedni készülő járókelő, furcsa szögből fényképezett, átszínezett tárgy. széttépi a könyveket és átrendezi a lapokat. legyen a szöveg a rajz vonalaihoz hasonló. követni lehessen, tudjon kanyarogni. szakadjon meg néha.

mi a csuda nem jó neked ebben, kérdeztem gergőt. az, hogy kívül állok rajta, mondta ő. nem kellenek ilyen ától zéig történetek. tizenhat év kell egyetlen pillanatban, ordította.

a földön kezdte el egymásra rakogatni a polcra levett könyveket.

tudod, mi a baj vele, vette kézbe a fényképalbumot, amit a születése óta vezetek. az, hogy kívül állok rajta. és rettenetesen rosszak a hátterek. pacsmagolt mintás drapéria a szokásos évi iskolai fotón, itthon meg az óriási naptárad, amin hülye tájképek és horoszkópok vannak. és ezek a fotók nem mondanak többet egy pillanatnál. és nem is én vagyok rajtuk.

ezek a könyvek meg unalmasak, nem folynak egymásba a szövegek és nem lehet kalandozni közöttük, mutatott a könyvhalmokra.

örülök, hogy a kedvenc regényeimre mondta ezt.

valamibe be akarja sűríteni a kis életét, ezt beszéli.

kamasz, mondja rá az öcsém. nemsokára meg fogja növeszteni a haját, és megvalósítja magát egy rockbandában. szerintem énekes lesz. kiabálni remekül tud.

én inkább attól félek, valami művészféle akar majd lenni. aztán elkezd majd nem tanulni. mi lesz így belőle?

még jobb, ha művész lesz. legalább a depressziója sem fog elmúlni.

azt akarod mondani, hogy eszelős lesz?

nem, nem, csak egy kicsit letört. és sosem lesz pénze.

és zseninek fogja képzelni magát. most is ezt csinálja. mintha nem is az én gyerekem lenne. szerinted befolyásolja valaki? valamelyik tanár, vagy egy osztálytársa?

nem hiszem. bár, ki tudja. az is lehet, hogy olvasott valamit.

nem olvas semmi normálisat. unja a könyveket. azt mondja, a kémiakönyv izgalmasabb, mint a kedvenc krimim. hát normális ez a gyerekek?

ez jó. na látod, lehet, hogy kémikus lesz. egyenes úton a nobel-díj felé.

jaj, ne hülyülj már. alig tudott megtanulni olvasni, olyan nehézfejú volt. mindent visszafelé kezdett el olvasni. azt se tudja, merre van a jobb és a bal keze.

nem hiszem, nézett be a férfi gergő szobájába, nézd meg, milyen szépen szétválasztotta a regényeket a verseskötetektől. egyiket a bal, másikat a jobb oldalra tette. ami szerelemről szól, azt pedig mind a kukába. még a stendhalt is.

gergő becsukta a szobája ajtaját. gúnyolják ki nyugodtan.

az ablaka egy játszótérre nézett, nem látszott az egész, csak az a rész, amit placcnak neveznek, ott szoktak görkorcsolyázni az iskolatársai, de ő nem ment ki közéjük.

kitette az anyja könyveit az ajtó elé, és bezárkózott.

semmihez nem volt kedve. nézte magát a tükörben, nézte a földet, a villanypóznákat, a szobájába besütő nap fénypázmáját, a benne kavargó felvert porral.

röhögjenek csak.

Túl sok arc

Jó lenne, ha nem szomorú kötelességként élné meg, ha utcára kell mennie.

Nyaralsz, mondogatta magának Karolin, ez csak nyaralás, idegen ország, néhány hét csupán.

A régen még ismeretlen nagyváros egyre kisebbnek tűnt. Végeláthatatlan lakónegyedeiben nem volt semmi látogatásra méltó. A belváros pedig már nem csak térképként létezett a fejében.

Mintha lefilmezte volna magának.

Elég volt egy helyre gondolnia, máris megjelent előtte egy nappali kép, járóke-lőkkel, és egy képzeletbeli éjszakai, egyik szórakozóhelyről a másik felé tartó fiatalokkal, akiknek ilyenkor nincs arcuk. Sokszor nézett le rájuk a hálószobája ablakából, amikor nem tudott aludni.

Csak terek, járdák, konténerek, néhány ember, forgalom, ennyi ez a hely.

Pedig egy nap még csodavilágnak látta az utcát, ahol a lakik. Főleg a közeli parkot, ami igazából nem volt park, csak pár elszórt fa az épületek között, és egy kis kiégett fű.

Filmeket írt a fákhöz. Ha arra ment, gombnyomásra indult néhány, de a vágások rosszak voltak, és valaki mindig kilógott a képből. Karolinnak ezernyi valakije volt.

Senkinek nem mondhatta ezért, hogy te, túl sok, túl sok arcra emlékezett. Az időpontok és a helyszínek mellé nevük volt, hogy körvonalazzák benne a tagadást. Már nem. Ismeri őket.

A rossz filmekből nincs is kit megjegyezni, és az övéi rossz filmek, szereplői mégis bárhol feltűnnek, nyughatatlanok és tehetségtelenek.

Te itt, kérdezi tőle egy volt rokona.

Új szerepet játszik az ország idegenebbik felén.

Te nem szoktál ilyen helyekre járni, Karolin. Mit keresel itt? Vagyis kit?

A negyvenes férfi csak volt rokona, mára megszűnt az lenni, új öltönye van és új állása. A közelség nyelvén nem beszél többé.

Nem veled akartam randizni, feleli Karolin, és odébb ül eggyel. A vele szemben lévő helyre került férfi is épp akkor ül le. Szeretem a szolid nőket, mosolyog Karolinra, aki megijed a ránéző kéjsóvár arctól, és visszaül a volt rokonával szemben lévő székre.

Ugye-ugye, mondja ő.

Dehát mit vársz egy zsinórranditól, kérdezi. Kimarad a selejtesebbje, itt gyűlnek össze. Egymásra találhatnak, haha. Mesélj inkább, hogy vagy.

És most megint tavasz van, olyan meleg, hogy nem lehet megmaradni.

Legyen ma élő a város. Induljak csak úgy el valamerre, mondja magának Karolin. Csak úgy, mint egy másik országban, ahol valami mindig menthetetlenül idegen.

Ebben a kerületben nem látni virágágyásokat, csak cserepes növényeket, tulipánok és jácintok hervadoznak az árusoknál, meg lehet venni őket, és mint valami instant tavaszt, az ablakpárkányra tenni egy mintás váza mellé.

Ilyen ennek a városnak a márciusa. Karolinnak a harminckettedik, de itt az első.

A kilincsre akasztotta a táskáját, mint mindig, amikor munkába indulni készül.

Mégis visszafordult. Cipőstül gázolt végig a lakáson a fürdőszobáig, a szőnyegeket sem kerülve ki.

Egyszerűen ronda, mondta a tükörképének.

Nem baj.

Ebben az utcában nem látta még kétszer ugyanazt az arcot. Holnapra elfelejtik úgyis a szembejövő csúnya, máshová való nőket. Mint egy távoli országban.

De nem, mégsem. Ma szombat van. Nem megyek sehová, ha nem muszáj, gondolta. Nem szerette hallani, ahogy a lépéseit visszhangozzák a célszerű terek.